

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

Broj: 02/1- 31 - 12920 / 24
Tuzla, 23.04.2024. godine

Na osnovu člana 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), Vlada Tuzlanskog kantona na sjednici održanoj dana 23.04.2024. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

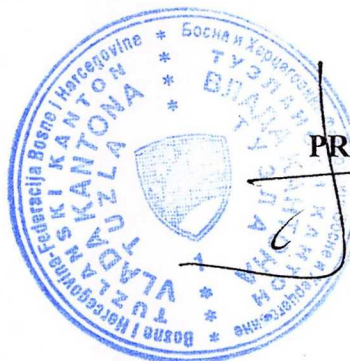
Prihvata se Informacija o realizaciji planiranih mjera i aktivnosti u oblastima obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstva, pravosuđa i unutrašnjih poslova s ciljem prevencije maloljetničke delinkvencije i poboljšanja sigurnosti u školama na području Tuzlanskog kantona.

II

Informacija iz tačke I ovog Zaključka uputit će se Skupštini Tuzlanskog kantona na razmatranje.

DOSTAVITI:

- 1 x Skupštini Tuzlanskog kantona
- 1 x Članovima Radne grupe
- 1 x Evidenciji
- 1 x a/a

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

**Radna grupa za sačinjavanje Informacija o realizaciji planiranih mjera i aktivnosti s
ciljem prevencije maloljetničke delinkvencije i poboljšanja sigurnosti
u školama na području Tuzlanskog kantona**

I N F O R M A C I J A
**o realizaciji planiranih mjera i aktivnosti u oblastima obrazovanja, socijalne zaštite,
zdravstva, pravosuđa i unutrašnjih poslova s ciljem prevencije maloljetničke
delinkvencije i poboljšanja sigurnosti u školama na području Tuzlanskog kantona**

Tuzla, mart 2024. godine

Radna grupa za analiziranje dostavljenih informacija i izvještaja resorno nadležnih ministarstava i izradu jedinstvenog dokumenta odnosno sačinjavanje Informacija o realizaciji planiranih mjera i aktivnosti s ciljem prevencije maloljetničke delinkvencije i poboljšanja sigurnosti u školama na području Tuzlanskog kantona, je nakon prikupljanja informacija od resornih ministarstava usaglasila Informaciju o realizaciji planiranih mjera i aktivnosti u oblastima obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstva, pravosuđa i unutrašnjih poslova s ciljem prevencije maloljetničke delinkvencije i poboljšanja sigurnosti u školama na području Tuzlanskog kantona za drugi izvještajni period, kako je to definisano u članu III Zaključka Skupštine Tuzlanskog kantona, broj: 01-02-406-3/23 od 24.07.2023.godine.

Iz informacija i izvještaja nadležnih ministarstava o realizaciji mjera za drugi izvještajni period proizilazi sljedeće:

- **Ministarstvo obrazovanja i nauke** je zaduženo za ukupno deset (10) mjera od kojih je do kraja izvještajnog perioda u cjelosti realizovalo šest (6) mjera, u okviru ostavljenih rokova, (3) mjere su u procesu realizacije odnosno realizovat će se kontinuirano, dok jednu (1) mjeru nije moguće realizovati na predloženi način iz objektivnih razloga.
- **Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije** koje je bilo zaduženo za ukupno šest (6) mjera, od kojih je u prethodnom periodu u cjelosti realizovalo jednu (1) mjeru, u kontinuitetu vrši realizaciju tri (3) mjere koje se odnose na kontrolu uslova čuvanja vatrenog oružja i municije na adresi nosilaca dozvola, provođenje javne kampanje i pojačano prisustvo policijskih službenika u blizini školskih objekata. Realizacija mjere koja se odnosi na reviziju svih izdatih dozvola sa rokom od 12 mjeseci, nije otpočela jer se i dalje nisu stekli uslovi za njenu realizaciju kao ni za realizaciju interesorne mjere koja se odnosi na formiranje mobilnih timova za čiju realizaciju je neophodan rad više institucija uz nadzor koordinatora.
- **Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak** je zaduženo za realizaciju ukupno četiri (4) mjere). Dvije planirane aktivnosti su realizirane u roku, a realizacija dvije mjere je u toku i pratit će se kontinuirano.
- **Ministarstvo zdravstva** je zaduženo za tri (3) mjere, koje su realizovane. Osim toga, ministarstvo je kao jedan od nadležnih resora zaduženo i za nekoliko interesornih mjera koje su pojedinačno obrazložene na kraju informacije.
- **Ministarstvo pravosuđa i uprave**, Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona i JU Odgojni centar Tuzlanskog kantona zaduženo je za ukupno 6 (šest) mjera. Realizovana je mjera Imenovanja Radne grupe u cilju sveobuhvatne analize opravdanosti pokretanja inicijative za izmjene Krivičnog zakona u Federaciji BiH i Zakona o krivičnom postupku FBiH u cilju smanjenja starosne granice za krivičnopravnu odgovornost maloljetnih lica, u izradi je Informacija Radne grupe o provedenoj analizi o opravdanosti pokretanja Inicijative za izmjene Krivičnog zakona u Federaciji BiH i Zakona o krivičnom postupku FBiH, koja će biti upućena na razmatranje Vladi Tuzlanskog kantona. U kontinuitetu se vrši realizacija (4) četiri mjere koje se odnose na poboljšanje uslova za rad JU Odgojni centar Tuzlanskog kantona i popunjavanje stručnog kadra, poticanje škola za upućivanje zahtjeva za preventivne tretmane, poticanje inicijative/zainteresovanosti škola za realizovanjem preventivnih radionica i dosljedna primjena krivičnih sankcija. Realizacija mjere izmještanje JU Odgojni centar Tuzlanskog kantona na drugu lokaciju nije započeta jer se nisu stekli uslovi za realizaciju iste.

OBLAST OBRAZOVANJA

I – NORMATIVNA DJELATNOST

1) Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju

Nosilac izrade: Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona

Rok: do kraja avgusta 2023. godine

Status realizacije mjere:

U odnosu na prethodni izvještajni period a u vezi sa odredbama Uredbe o obezbjeđenju i provođenju odgovarajuće tehničke i fizičke zaštite u osnovnim i srednjim školama Tuzlanskog kantona, prema raspoloživim podacima Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, primjena predmetne uredbe je u toku te je, 90 škola realizovalo mjeru ugradnja protuprepadne zaštite (panik taster), 82 škole su realizovale fizičku zaštitu objekta škole, a u školama u kojima nije realizovana ova mjera kao temeljni argument zbog kojeg nije realizovana navodi se nedostatak odgovarajućeg kadra – certificiranih zaštitara, te je 117 škola realizovalo mjeru ugradnje i postavljanja videonadzora u objekte škola.

Kako je u prethodnoj Informaciji o realizaciji mjera detaljno obrazloženo da je navedena mjera realizovana Radna grupa je neće tretirati u narednim informacijama.

2) Izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o disciplinskoj odgovornosti učenika u osnovnoj i srednjoj školi

Nosilac izrade: Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, u saradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona i Aktivom pedagoga Tuzlanskog kantona

Rok: Septembar 2023. godine

Status realizacije mjere:

Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti učenika osnovnih škola je donesen i objavljen u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona" broj: 18/23, dok je Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti učenika u srednjoj školi donesen i objavljen u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona" broj: 4/24, čime je mjera u potpunosti realizirana te je Radna grupa neće tretirati u narednim informacijama.

3) Donošenje novog podzakonskog akta o boravku i pravilima ponašanja učenika u osnovnoj školi s akcentom na njihovo pravilno ponašanje općenito

Nosilac izrade: Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, u saradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona i Aktivom pedagoga Tuzlanskog kantona

Rok: po stvaranju pravnog osnova za donošenje, a najkasnije do kraja 2023. godine

Status realizacije mjere:

Ova mjera je realizirana donošenjem Pravilnika o kućnom redu u osnovnoj školi i Pravilnika o kućnom redu u srednjoj školi koji su objavljeni u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona" broj: 16/23, kao što je detaljnije obrazloženo u prethodnoj informaciji. Radna grupa je neće tretirati u narednim informacijama.

4) Izmjene Pedagoških standarda i normativa za osnovno i srednje obrazovanje s ciljem poboljšanja efikasnosti dežurstva nastavnika

Donosilac: Ministarstvo obrazovanja i nauke uz saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona

Rok: do kraja augusta 2023. godine

Status realizacije mjere:

Mjera nije realizovana obzirom da je Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona sa aktivima direktora osnovnih i srednjih škola izvršilo analizu predložene mjere, te ustanovilo da postoji veliki broj škola kod kojih, zbog broja uposlenih nastavnika, neće biti moguće osigurati dežurstvo nastavnika tokom izvođenja nastave u školi. Obzirom da je dežurstvo nastavnika izuzetno značajno za siguran boravak učenika u školama, Ministarstvo će, zajedno sa direktorima škola, u narednom periodu raditi na osiguranju adekvatnog dežurstva osoblja škole za vrijeme boravka učenika u školi.

5) Propisati obvezu vođenja evidencije i sadržaj iste s ciljem evidentiranja neželjenih ponašanja učenika

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, u saradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona i Aktivom pedagoga Tuzlanskog kantona

Rok: kontinuirano

Status realizacije mjere:

Obaveza vođenja evidencije o neželjenim ponašanjima učenika, kao i odgovarajući obrasci predviđeni su novim pravilnicima o kućnom redu čijim donošenjem je realizirana i ova mjera a što je detaljnije obrazloženo u prethodnoj informaciji. Radna grupa je neće tretirati u narednim informacijama.

6) Donijeti Etički kodeks za zaposlenike u osnovnoj škole, te revidirati Etički kodeks za zaposlenike u srednjoj školi

Nosilac izrade: Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, u saradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona i sindikatima radnika u osnovnom i srednjem obrazovanju

Rok: do kraja 2023. godine

Status realizacije mjere:

Etički kodeks zaposlenika u osnovnim školama i Etički kodeks zaposlenika u srednjim školama su objavljeni u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona" broj: 4/24 čime je predmetna mjera u potpunosti realizirana te je Radna grupa je neće tretirati u narednim informacijama.

II – OSIGURANJE KVALITETE OBRAZOVANJA

7) Zapošljavanje najboljeg kadra u školama

Donosilac: Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, u saradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona i sindikatima radnika u osnovnom i srednjem obrazovanju

Rok: kontinuirano

Status realizacije mjere:

Mjera je djelimično realizovana, odnosno već preduzeta mjera je zapošljavanje većeg broja zaposlenika u školama na neodređeno vrijeme kako bi se ostvario kontinuitet u radu nastavnika i stručnih saradnika dok mjeru koja se tiče zapošljavanja najposposobnijeg i najboljeg kadra treba u narednom periodu razmotriti i eventualno realizirati kroz uvođenje dodatnih testiranja prilikom prijema zaposlenika, ukoliko ova mogućnost bude realna obzirom na broj pozicija i vremenski period koji je na raspolaganju za provođenje konkursnih aktivnosti.

8) Vršiti adekvatni stručni nadzor i pružati odgovarajuću pomoć nastavnicima, te poboljšati stručno usavršavanje nastavnika

Nosilac: Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, u saradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona i drugim partnerima

Rok: kontinuirano

Status realizacije mjere:

Navedena mjera se kontinuirano realizira odnosno vrši se stručni nadzor nad radom škola i nastavnika kao i organiziraju edukacije nastavnika tokom cijele i svake školske godine. Radna grupa je neće tretirati u narednim informacijama.

9) Poboljšati efikasnost u radu škole

Nosilac: Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, u saradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona i drugim partnerima

Rok: kontinuirano

Status realizacije mjere:

Na realizaciji mjere Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona i Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona zajedno sa školama će raditi kontinuirano u tekućoj školskoj godini kao i u narednom period.

III – MJERE PREVENCIJE

10) Osigurati sistemske mjere potpore u prevenciji maloljetničke delikvencije i nasilja u školama učenicima, učiteljima, roditeljima/starateljima

Nosilac: Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, u saradnji sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona i drugim partnerima

Rok: kontinuirano

Status realizacije mjere:

Mjera je realizovana obzirom da su Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona i Društvo pedagoga i psihologa Tuzlanskog kantona pred početak školske 2023/2024. godine organizirali niz stručnih usavršavanja za direktore, pedagoge i predsjednike stručnih aktiva osnovnih i srednjih škola. Seminari su za cilj imali jačanje kompetencija kod nastavnika s ciljem prevencije neprihvatljivih ponašanja kod učenika.

Tematski blokovi na edukacijama odnosili su se na rad sa učenicima, na međuljudske odnose u školama, jačanje tzv. didaktičkog trokuta učenik-nastavnik-roditelj, fer i korektnim odnosima u smislu razmjene informacija, komunikacije, obraćanja od strane nastavnika i

roditelja sa velikom dozom empatije, poštivanja i uvažavanja jer su radi o partnerima u obrazovanju.

Pravilnicima o kućnom redu u osnovnim i srednjim školama propisana je obaveza škola da, u cilju prevencije nasilja i sprečavanja neprihvatljivog ponašanja, za učenike i roditelje periodično organizuju edukacije. Osnovne i srednje škole su dostavile Ministarstvu podatke o realizovanim radionicama za roditelje i učenike koje su bile usmjerene na prevenciju međuvršnjačkog nasilja, nenasilno rješavanje konflikta, razumijevanje i toleranciju, prevenciju zlostavljanja putem interneta, jačanje roditeljskih kompetencija, prevenciju rodno zasnovanog nasilja, uticaj medija na pojavu nasilja, izražavanje osjećaja na društveno prihvatljiv način, kontrola emocija bijesa, stilovi odgoja itd. Manji broj škola nije dostavio informacije o realizovanim aktivnostima u ostavljenom roku dok su uglavnom sve škole koje jesu dostavile izvještaje, njih 106, realizovale veliki broj radionica, više stotina, za učenike na časovima odjeljske zajednice te za roditelje na roditeljskim sastancima a za što su razredne starješine unaprijed pripremali školski pedagozi/pedagozi-psiholozi. Većina škola će sa aktivnostima održavanja radionica za roditelje i učenike nastaviti i tokom drugog polugodišta ove školske godine.

Svi učenici i roditelji upoznati su sa novim propisima kojima se reguliše kućni red u školi kao i saradnja roditelja i škole po pitanju prevencije nasilja i sprečavanja neprihvatljivog ponašanja učenika.

Radna grupa ovu mjeru neće tretirati u narednim informacijama.

OBLAST UNUTRAŠNJIH POSLOVA

- 1) U skladu sa važećim Programom rada Skupštine Tuzlanskog kantona za 2023.godinu i obavezama koje je Bosna i Hercegovina preuzela potpisivanjem Sporazuma o pridruživanju BiH zemljama EU, Ministarstvo unutrašnjih poslova je zaduženo da izradi prijedlog novog Zakona o oružja i municiji, za Tuzlanski kanton, u skladu sa pravnom legislativom EU.**

Nosilac izrade: Ministarstvo unutrašnjih poslova

Rok: nacrt septembar/oktobar 2023. godine

Status realizacije mjere:

Kako je u prethodnoj informaciji navedeno mjera je realizovana tako što je Uprava policije odnosno Ministarstvo unutrašnjih poslova izradilo tekst nacrtu Zakona o oružju i municiji u Tuzlanskom kantonu, čija izrada je bila planirana i Programom rada Skupštine TK-a za 2023. godinu. Predmetni Zakon je u formi nacrtu usvojen od strane Vlade TK-a i Skupštine TK-a, nakon čega je u skladu sa Zaključkom Skupštine TK-a broj: 01-02-574-4/23 od 15.12.2023.godine provedena javna rasprava. Izrada prijedloga navedenog Zakona je u toku i do kraja mjeseca aprila će u formi prijedloga biti dostavljen Vladi TK na nadležnost i dalje postupanje.

- 2) Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno Uprava policije je zadužena da nastavi i u kontinuitetu vrši započete aktivnosti na kontroli registrovanih nosilaca vatrenog oružja neposrednom kontrolom na adresi prijavljenog prebivališta vlasnika oružja, s ciljem da se kod svih registrovanih nosilaca izvrši kontrola da li su ispunjeni zakonski uslovi za bezbjedan smještaj i čuvanje oružja, kao i da li se oružje čuva odvojeno od municije i da li je na adekvatan način spriječen pristup oružju i municiji maloljetnicima i drugim neovlaštenim licima.**

Nosilac aktivnosti: Uprava policije

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Uprava policije u skladu sa ovom mjerom, u kontinuitetu vrši započete aktivnosti na kontroli registrovanih nosilaca vatrenog oružja neposrednom kontrolom na adresi prijavljenog prebivališta vlasnika vatrenog oružja s ciljem kontrole načina držanja i čuvanja vatrenog oružja i municije, odnosno da li je na adekvatan način u skladu sa zakonom spriječen pristup oružju i municiji neovlaštenim licima a naročito djeci. Tom prilikom je do podnošenja ovog izvještaja izvršena kontrola kod ukupno 2929 (dvijehiljadedevetstotinaidvadesetdevet) nosioca vatrenog oružja, dakle kod još 1825 nosilaca vatrenog oružja u odnosu na poslednju informaciju. Tom prilikom su ustanovili da 2921 (dvijehiljadedevetstotinaidvadesetjedan) nosilac vatrenog oružja, oružje drži i čuva u skladu sa Zakonom, dok su kod 8 (osam) nosilaca utvrđene određene nepravilnosti zbog čega su poduzete Zakonom propisane mjere i radnje, odnosno protiv 4 nosioca su podnešeni Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom Općinskom sudu, za 2 nosioca je pokrenut upravni postupak radi privremenog oduzimanja vatrenog oružja kojim raspolažu i za 2 nosioca su naložene mjere čijom realizacijom su u datom roku otklonili utvrđene nedostatke. Osim toga, kod tri nosioca kod kojih su u prethodnom periodu utvrđeni određeni nedostaci, izvršene su provjere realizacije naloženih mjera prilikom čega je kod dva nosioca utvrđeno da su nedostaci otklonjeni dok kod jednog nosioca nedostatak nije otklonjen zbog čega je pokrenut upravni postupak radi

oduzimanja vatrenog oružja. Navedena mjera će se i dalje vršiti sa krajnjim ciljem da se izvrši kontrola kod svih nosilaca.

- 3) Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije se zadužuje da izvrši reviziju svih izdatih dozvola za držanje oružja, a u kojem periodu će obustaviti izdavanje novih odobrenja za nošenje i držanje oružja, što će se urediti izmjenama i dopunama Zakona o oružju i municiji u hitnom postupku**

Nosilac aktivnosti: Uprava policije

Rok: 12 mjeseci

Status realizacije mjere:

Uprava policije još nije pristupila realizaciji ove mjere iz razloga što se nisu stekli uslovi za njenu realizaciju. Imajući u vidu obim posla za realizaciju ove mjere, Ministarstvo unutrašnjih poslova je pokrenulo procedure za izradu novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u kome će pored ostalog biti sistematizovan dovoljan broj državnih službenika i namještenika u svim Policijskim upravama na poslovima provođenja postupaka za izdavanje dozvola za držanje i nošenje oružja.

- 4) Ministarstvo unutrašnjih poslova je zaduženo da u narednom periodu putem sredstava javnog informisanja nastaviti provoditi kampanju informisanja javnosti o zakonskim obavezama propisanim Zakonom o oružju i municiji. Nakon usvajanja i stupanja na snagu novog Zakona o oružju i municiji, Ministarstvo unutrašnjih poslova će osigurati da navedeni Zakon bude javno dostupan na web portal Ministarstva i kvartalno će nastaviti sa provođenjem predmetne medijske kampanje.**

Nosilac aktivnosti: Uprava policije

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Uprava policije je u izvještajnom periodu nastavila kontinuirano provoditi kampanju informisanja javnosti o zakonskim obavezama propisanim Zakonom o oružju i municiji, putem javnog saopštenja na web portalu Ministarstva unutrašnjih poslova, provođenjem kampanja na javnim prostorima i putem javnih medija.

Shodno odredbama člana 70. Zakona o oružju i municiji, tokom provođenja navedene kampanje građani u Tuzlanskom kantonu su dobrovoljno predali 98 komada vatrenog oružja i dijelova vatrenog oružja, koje su nelegalno posjedovali od čega 41 pištolj, dakle 24 pištolja više nego u prethodnoj informaciji, 10 automatskih pušaka, što je više za 8 automatskih pušaka u odnosu na poslednju informaciju, 25 lovačkih pušaka, što je više za 8 lovačkih pušaka, 7 pušaka M-48, 23 ručne bombe, malokalibarski pištolj 1 komad, prepravljeni pištolj 1 komad, puška ručne izrade 4 komada, puška NN marke 2 komada, prepravljena lovačka puška 2 komada, 3292 komada municije, dakle dodatnih 2121 komad municije u odnosu na poslednju informaciju, protiv tenkovska mina 2 komada, protiv pješadijski tromblon 8 komada, municija za PAM 3 komada, NUS 3 komada i dr.

Osim toga, policijski službenici Uprave policije su izvršenim provjerama u službenim evidencijama i provjerama na terenu utvrdili da je na području Tuzlanskog kantona u proteklom period umrlo 1158 (hiljadustotinupedesetosam) nosilaca vatrenog oružja. U skladu sa Zakonom o oružju i municiji članovi uže porodice nakon smrti nosioca vatrenog oružja su predali 606 (šeststotinašest) komada oružja, 177 (stotinusedamdesetsedam) komada vatrenog

oružja su policijski službenici oduzeli u skladu sa Zakonom a preostali dio vatrenog oružja još nije predat iz raznoraznih opravdanih razloga.

5) Uprava policije MUP-a TK se zadužuje da kroz vršenje redovnih pozorno-patrolnih djelatnosti osigura pojačane obilaske i prisustvo policijskih službenika u blizini školskih objekata u cilju preventivnog djelovanja, te kroz rad policije u zajednici intezivirati svoj rad sa uposlenicima školskih ustanova i predstavnicima Vijeća roditelja u cilju blagovremenog prepoznavanja i sprečavanja incidentnih situacija

Nosilac aktivnosti: Uprava policije

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Policijski službenici Uprave policije MUP-a TK su kroz svoje redovne pozorno patrolne djelatnosti pojačali svoje svakodnevno prisustvo u neposrednoj blizini svih školskih objekata s ciljem preventivnog djelovanja, prilikom čega su ostvarili kontakt sa rukovodiocima i uposlenicima škola, gdje su se interesovali o sigurnosnoj situaciji, vršili razmjenu informaciju sve u cilju blagovremenog prepoznavanja i sprečavanja eventualnih incidentnih situacija.

Od strane Sektora kriminalističke policije, Odsjeka za seksualne delikte, maloljetničku delikvenciju i nasilje u porodici, u osnovnim i srednjim školama na području TK u dosadašnjem periodu 2023./2024. školske godine realizovana su 34 edukativna predavanja na teme: "Preventivne aktivnosti u cilju suzbijanja maloljetničkog prestupništva u osnovnim i srednjim školama", "Krivično-pravni aspekti maloljetničkog prestupništva, vršnjačko nasilje, zaštita djece i omladine u digitalnom okruženju", "Nedozvoljeno držanje oružja" i sl.

Kroz rad policije u zajednici policijskih službenika na nivou policijskih stanica u osnovnim i srednjim školama organizovane su i realizovane radionice i edukacija na teme: "maloljetnička delikvencija i međuvršnjačko nasilje", "zloupotreba snimanja i fotografisanja (mobiteli), prenos lažnih informacija radi zastrašivanja i uznemiravanja", "zloupotreba narkotičkih sredstava", "prevencija kockanja", "rodno zasnovano nasilje" i dr.

OBLAST SOCIJALNE ZAŠTITE

MJERE I AKTIVNOSTI

KRATKOROČNE MJERE

- 1) Tražiti od osnivača centara za socijalni rad neophodno postupanje u skladu sa propisanim obavezama i da centre kadrovski ojačaju, u skladu sa propisima i standardima, i da uspostave usluge porodičnih savjetovališta najmanje u 5 većih centara za socijalni rad.**

Nosilac aktivnosti: Jedinice lokalne samouprave

Rok: decembar 2023. godine

Status realizacije mjere:

Ministarstvo je aktom broj: 09/1-02-406-3/23 od 03.10.2023. godine Centre za socijalni rad i općine i gradove u Tuzlanskom kantonu podsjetilo na obavezu postupanja po navedenoj mjeri i pozvalo ih da planiraju budžetska sredstva za poboljšanje kadrovske strukture, a shodno navedenoj mjeri, propisanim standardima i zakonskim obavezama osnivača da osiguraju kadrovske i prostorne uslove u centrima za socijalni rad.

Takođe, traženo je da osnivači i centri za socijalni rad ovom Ministarstvu dostave informaciju o nadležnom postupanju i poduzetim mjerama i aktuelnom stanju kadrovske strukture u centrima za socijalni rad do kraja oktobra 2023. godine.

Informacije je dostavilo svih 13 centara za socijalni rad i pet općina i gradova (Tuzla, Banovići, Čelić, Doboj istok i Sapna). Centri za socijalni rad Lukavac, Kalesija, Sapna, Živinice, Čelić, Banovići i Doboj Istok izvještavaju o povećanju budžeta i broja stručnih zaposlenika u 2023. godini. Centar za socijalni rad Tuzla i Grad Tuzla navode kontinuirano povećanje broja stručnih zaposlenika i da će se trend nastaviti i u buduću.

Kada je u pitanju osnivanje porodičnih savjetovališta dva Centra za socijalni rad radila su na uspostavljanju normativnih i finansijskih uslova za uspostavljanje porodičnih savjetovališta

JU Centar za socijalni rad Lukavac je Odlukom upravnog odbora proširio djelatnost sa Odjelom savjetovališta za mlade, brak i porodicu.

JU Centar za socijalni rad Tuzla već ima savjetovalište koje radi samo jedan dan jer nema kadra. Na inicijativu nevladinog sektora uz podršku grada Tuzla tri javne ustanove (Dom zdravlja Tuzla, JU Centar za kulturu Tuzla i JU Centar za socijalni rad Tuzla) otvorile su besplatno psihološko savjetovalište čija je svrha pružiti podršku mladima. Kancelarija savjetovališta smještena je u Ateljeu Ismet Mujezinović u Tuzli i dostupna je mladima svake srijede od 12:00 do 14:00. Ispred Centra za socijalni rad u savjetovalištu su angažovana dva psihologa.

Gradonačelnik grada Živinice je Odlukom broj: 01/2-04-89-1187/23 od 06.7.23. formirao mobilni tim za prevenciju i proaktivnu identifikaciju potencijalnih žrtava trgovine ljudima u gradu Živinice.

Inače, svi centri za socijalni rad, shodno svojoj djelatnosti svakodnevno obavljaju usluge socijalnog, psihološkog i pravnog savjetovanja u okviru porodično-pravne zaštite (posredovanja, usvojenja, strateljstva, saniranja porodičnih odnosa, mjere zaštite ličnih prava i interesa djece), zaštite žrtava nasilja, zlostavljanja i trgovine ljudima, zaštite djece bez roditeljskog staranja, postupka hraniteljstva, odgojno zanemarene i odgojno zabačene djece, zaštite starijih lica bez porodičnog staranja, lica sa društveno negativnim ponašanjem (prosjačenje, ovisnost, alkoholizam) i drugih lica u stanju socijalne potrebe.

Međutim, centri i osnivači, takođe izvještavaju da kontinuirano povećanje obima poslova vezano za administriranje novih prava se odvija upravo na uštrb kapaciteta za savjetodavne usluga.

Centru za socijalni rad Živinice je dva puta odobreno povećanje budžeta. Gradonačelnik je Odlukom broj: 01/2-04-89-1187/23 od 06.7.23. formirao mobilni tim za prevenciju i proaktivnu identifikaciju potencijalnih žrtava trgovine ljudima u gradu Živinice. Centar je zadužen da održi konstituirajući sastanak i donese Poslovnik o radu. U 2023. godini uposlena su dva socijalna radnika i jedan radnik sa srednjom stručnom spremom. Centar je pokrenuo procedure izmjene Pravilnika o sistematizaciji poslova i radnih zadataka.

Kako je u prethodnom periodu Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak uradilo sve aktivnosti koje su bile u nadležnosti Ministarstva te je dalja realizacija mjere na lokalnim zajednicama na koje Ministarstvo nema utjecaj, mjera se neće tretirati u narednim informacijama ali će Ministarstvo u okviru svojih redovnih aktivnosti nastaviti praćenje realizacije na lokalnom nivou.

2) Nastaviti rad na razvijanju i realizaciji programa edukacije stručnjaka i saradnika koji rade sa djecom iz oblasti maloljetničkog pristupništva

Nosioci aktivnosti: Sve nadležne institucije

Rok: decembar 2023. godine i kontinuirano

Status realizacijemjere:

Ministarstvo je iz Programa subvencije prevencije ovisnosti o drogama i prevencije, intervencije i resocijalizacije maloljetničke delinkvencije u iznosu od 20.000 KM, podržalo je šest projekata sa ciljevima prevencije društveno negativnih pojava putem edukacije oko 550 djece, roditelja i profesionalaca. Prevencija društveno negativnih pojava je zasnovana na principu multisektorske saradnje nadležnih institucija i organizacija.

Edukacija stručnih lica koja rade sa djecom je obavezna i propisana članom 198. stav 2. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/14), Uredbom o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 11/15) i Programom edukacije o sticanju posebnih znanja i kontinuiranom stručnom osposobljavanju i usavršavanju lica koja rade sa maloljetnicima („Službene novine FBiH“, broj: 26/14).

Pošto obaveznu edukaciju uposlenika u centrima za socijalni rad provodi Federalno ministarstvo rada i socijalne politike u saradnji sa Ministarstvom pravde FBiH, mjera se neće tretirati u narednim informacijama ali će Ministarstvo u okviru svojih redovnih aktivnosti nastaviti pružati podršku i pratiti realizaciju na višim nivoima.

3) Podržati primjenu i širenje inovativnog modela univerzalne prevencije koji je pilotiran u tri OŠ u Gradu Lukavac, sa ciljem obuhvata većeg broja škola, profesionalaca i učenika, a koji je razvijen u okviru projekta „Razvoj saradnje kroz sveobuhvatan pristup u oblasti maloljetničkog pristupništva“ . Finansiran je od strane Švicarske ambasade u BiH. Partneri na projektu su Centar za socijalni rad Lukavac Predstavnik Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak TK, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Klinike za psihijatriju UKC-a Tuzla i Udruženja građana Vive žene, kao realizatorom projekta. Prioritetno nastaviti aktivnosti osnaživanja i edukacije profesionalaca lokalnog multidisciplinarnog tima, raditi na vidljivosti i jačanju kapaciteta uspostavljenog porodičnog savjetovišta pri Centru za socijalni rad Lukavac.

Nosilac aktivnosti: Udruženja građana Vive žene, Centar za socijalni rad Lukavac, Predstavnici Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak TK, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Klinike za psihijatriju UKC-a Tuzla, u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja i nauke, Pedagoški zavod, Međunarodne i lokalne NVO

Rok: mart 2024. godine i kontinuirano

Status realizacije mjere:

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak je partner u izradi ovog projekta sa intencijom da nastavi svoj rad i doprinese prevenciji i realizaciji programskih mjera.

U tom smislu predstavnici partnera su uradili koncept projekta sa ciljem „Razvoja saradnje kroz sveobuhvatan pristup u oblasti maloljetničkog prestupništva“ i u toku su kontakti sa potencijalnim donatorom radi dostavljanja prijedloga projekta istom.

- 4) Razmotriti mogućnost da se u Budžetu Tuzlanskog kantona na poziciji Ministarstva za 2024. godinu planirati veći iznos sredstava za realizaciju Programa subvencija troškova prevencije ovisnosti o drogama, prevencije, intervencije i resocijalizacije maloljetničke delinkvencije, jer se radi o multisektorskoj nadležnosti.**

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak

Rok: decembar 2023. godine

Status realizacije mjere:

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK je u Nacrtu DOB-a za 2024-2027. godinu planiralo dodatno povećanje na ovoj budžetskoj poziciji, te će isto povećanje planirati i u Nacrtu Budžeta TK za 2024. godinu u novembru ove godine i u okviru javne rasprave tražiti povećanje iznosa sredstava.

OBLAST ZDRAVSTVA

1) Obezbjeđivanje finansijskih sredstva za finansiranje zdravstvene zaštite iz oblasti dječije i adolescentne psihijatrije

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo zdravstva TK i Zavod zdravstvenog osiguranja TK

Rok: 01.09.2023. – 31.12.2023. godina i kontinuirano tokom 2024. godine

Status realizacije mjere:

Dana 07.12.2023. godine potpisan je Ugovor o finansiranju Projekta I. faze adaptacije i opremanja Odjeljenja za dječiju i adolescentnu psihijatriju na Klinici za psihijatriju JZU UKC Tuzla između Ministarstva zdravstva i JZU UKC Tuzla.

OBLAST PRAVOSUĐA

PREGLED REALIZACIJE MJERA

1) Imenovanje Radne grupe u cilju sveobuhvatne analize opravdanosti pokretanja inicijative za izmjene Krivičnog zakona u Federaciji BiH i Zakona o krivičnom postupku FBiH u cilju smanjenja starosne granice za krivičnopravnu odgovornost maloljetnih lica

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo pravosuđa i uprave TK

Rok: septembar 2023. godine

Status realizacije mjere:

Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona pribavilo je prijedloge kandidata za imenovanje u Radnu grupu iz reda zaposlenika Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona, Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona i Javne ustanove Odgojni centar Tuzlanskog kantona čiji zadatak je izvršiti analizu opravdanosti pokretanja inicijative za izmjene Krivičnog zakona u Federaciji BiH i Zakona o krivičnom postupku FBiH u cilju smanjenja starosne granice za krivičnopravnu odgovornost maloljetnih lica.

Ministrica pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona imenovala je radnu grupu koju čine predstavnici navedenih ministarstava, u koju su naknadno imenovani i predstavnici Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta Univerziteta u Tuzli i Klinike za psihijatriju JU UKC Tuzla, koja je dana 17.11.2023. godine i 04.12.2023. godine održala sastanke.

Na osnovu pojedinačnih mišljenja i stavova o navedenom pitanju iznijetih na sastancima i usmene diskusije kao i pisanih materijala pojedinih članova radne grupe zauzet je jedinstven stav svih članova interesorne radne grupe da ne treba snižavati granicu krivične odgovornosti maloljetnika.

Vlada Tuzlanskog kantona upoznata je sa navedenim stavom putem Informacije Radne grupe za analiziranje opravdanosti pokretanja inicijative za izmjene Krivičnog zakona Federacije BiH i Zakona o krivičnom postupku FBiH u cilju smanjenja starosne granice za krivičnopravnu odgovornost maloljetnih lica, dostavljena uz akt broj 06/1-04-001794-1/24 od 11.03.2024. godine.

2) Izmještanje ustanove JU Odgojni centar Tuzlanskog kantona

Nosioci aktivnosti: Vlada TK, Skupština TK, Ministarstvo pravosuđa i uprave TK i JU Odgojni centar TK

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Dana 01.12.2023. godine održan je sastanak ministra obrazovanja i nauke TK, ministricе pravosuđa i uprave TK i direktora JU Odgojni centar TK na temu mogućnosti izmještanja ove ustanove u prostor ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja koji se trenutno ne koristi u obrazovnom procesu a odgovara potrebama centra.

Shodno iznesenom na sastanku, zaključeno je da na području Grada Tuzle trenutno nema objekata koji se ne koriste u obrazovnom procesu i koji bi odgovarali potrebama JU Odgojni centar TK. Jedno od ponuđenih rješenja je da se ramotri mogućnost izgradnje novog objekta za potrebe centra, za što je potrebno obezbijediti finansijska sredstava.

3) Poboljšanje uslova za rad, popunjavanje stručnog kadra

Nosioci aktivnosti: Vlada TK, Ministarstvo pravosuđa i uprave TK i JU Odgojni centar TK
Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

U izvještajnom periodu uposlenici JU Odgojni centar TK prisustvovali su ukupno 4 edukacije:

1. 09.11.2023. godine – VII Godišnja konferencija socijalnih radnika: „Savremeni izazovi i perspektive socijalnog rada: očuvanje temeljnih vrijednosti ljudskih prava, socijalne pravde i solidarnosti u društvu“ – Dom kulture Brčko, poziv upućen od Saveza socijalnih radnika FBiH,
2. 27.11.2023.godine -Team Biding u funkcionalnom smislu - Poziv upućen od Društva pedagoga i psihologa TK, - Opća gimnazija Katoličkog školskog centra Banja Luka,
3. 28.11.2023.godine- Hotel Ibis Sarajevo, „Zaštita i sigurnost djece i mladih u ustanovama u FBiH“, poziv upućen od SOS dječija sela BiH.
4. 30.11.2023.godine, Centar za edukacije i istraživanja „Nahla“, „Prednost digitalnih tehnologija u učenju i podučavanju o pravima djece“, a koje se su usko vezane za naloženu mjeru, a koje se su usko vezane za naloženu mjeru.

4) Poticanje škola za upućivanje zahtjeva za preventivne tretmane

Nosioci aktivnosti: Škole na području Tuzlanskog kantona, Centri za socijalni rad i Odgojni centar TK

Rok: od septembra 2023. godine pa kontinuirano

Status realizacije mjere:

Od početka 2023.godine JU Odgojni centar TK je prihvatio i aktivno radio sa **53 maloljetnika**, gdje su zahtjevi zaprimljeni od nadležnih centara za socijalni rad. Nakon prvog izvještaja o realizaciji ove mjere **9 (devet)** novih zahtjeva je došlo od nadležnih centara.

JU Odgojni centar TK je u skladu sa svojim nadležnostima radio na realizaciji predloženih mjera s ciljem prevencije maloljetničke delinkvencije i poboljšanja sigurnosti u školama na području Tuzlanskog kantona. Obzirom da je jedna od aktivnosti JU Odgojnog centra TK u sklopu djelatnosti realizacija preventivnih radionica u toku 2023.godine JU Odgojni centar TK je do sada realizirao **44 radionice** sa različitim temama po školama na području Tuzlanskog kantona. Radionice su obuhvatile ukupno **1637 učenika**, od tog broja je bilo **159 roditelja, 1463 učenika te 28 stručnih lica**.

5) Poticanje inicijative / zainteresovanosti škola za realizovanjem preventivnih radionica

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo obrazovanja i nauke, Škole na području Tuzlanskog kantona i Odgojni centar TK

Rok: od septembra 2023. godine pa kontinuirano

Status realizacije mjere:

Od dana donošenja Prijedloga mjera JU Odgojni centar TK je realizirao **28 radionica** u školama na području Tuzlanskog kantona, gdje je brojčano bilo obuhvaćeno **897 učenika**,

od tog broja 134 roditelja, 748 učenika te 15 stručnih lica. Poslije dostavljanja prvog izvještaja pa do danas Odgojni centar je realizovao dodatnih **12 radionica**, gdje je bilo prisutno **28 roditelja, 15 stručnih lica te 526 učenika.** Navedeni broj pokazuje da je primjetna veća zainteresiranost škola na području Tuzlanskog kantona za realizaciju preventivnih radionica.

U tabeli broj 1. je prikazano teme radionica sa brojem učesnika od dana donošenja mjera do prvog izvještaja.

Br.	Naziv radionice	Datum realizacije	Mjesto održavanja	Broj prisutnih
1.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	06.09.2023.	OŠ Lukavac grad	37 učenika
2.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	06.09.2023.	OŠ Lukavac grad	51 učenik
3.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	13.09.2023.	OŠ Rainci Gornji	24 učenika
4.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	13.09.2023.	OŠ Rainci Gornji	14 roditelja
5.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	18.09.2023.	OŠ Tojšići	22 učenika
6.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	18.09.2023.	OŠ Tojšići	16 roditelja
7.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	26.09.2023.	OŠ Kalesija	21učenik
8.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	26.09.2023.	OŠ Kalesija	11 roditelja
9.	Mentalno zdravlje kod djece	28.09.2023.	OŠ Živinice Gornje	14 roditelja
10.	Mentalno zdravlje kod djece	28.09.2023.	OŠ Živinice Gornje	3 roditelja
11.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	02.10.2023.	Druga osnovna škola Srebrenik	23 učenika
12.	Prezentacija O.C Odgoj djece	02.10.2023.	Druga osnovna škola Srebrenik	12 roditelja

13.	Sigurni internet	04.10.2023.	OŠ Memići	23 učenika
14.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	04.10.2023.	OŠ Memići	24 roditelja
15.	Prezentacija O.C Vršnjačko nasilje	09.10.2023.	OŠ Tinja	24 učenika
16.	Odgoj-mentalno zdravlje djece	09.10.2023.	OŠ Tinja	12 roditelja

Tabela broj 2. Od 10 mjeseca do danas

Naziv radionice	Datum realizacije	Mjesto održavanja	Broj prisutnih
Prezentacija O.C. Vršnjačko nasilje	11.10.2023.	OŠ Čelić	35 učenika
Odgoj -mentalno Zdravlje djece	11.10.2023.	OŠ Čelić	25 roditelja
Sigurnost na internetu	17.10.2023.	JU Gimnazija Ismet Mujezinović	67 učenika
Prezentacija O.C. Vršnjačko nasilje	18.10.2023.	Dom za djecu bez Roditeljsko staranja	17 učenika
Prezentacija O.C. Vršnjačko nasilje	9.11.2023.	Prva osnovna škola Živinice	20 učenika
Prezentacija O.C. Vršnjačko nasilje	15.11.2023.	OŠ Solina	36 učenika
Prezentacija O.C. Vršnjačko nasilje	15.11.2023.	OŠ Solina	30 učenika
Prezentacija O.C. Vršnjačko nasilje	17.11.2023.	OŠ Brčanska Malta	188 učenika
Prezentacija O.C. Vršnjačko nasilje	22.11.2023.	JU Građevinsko geodetska škola Tuzla	24 učenika
Prezentacija O.C.	22.11.2023.	JU Građevinsko geodetska škola	24 učenika

Vršnačko nasilje		Tuzla	
Prezentacija O.C. Vršnjačko nasilje	06.12.2023.	OŠ Slavinovići	85 učenika
Prezentacija O.C. Vršnjačko nasilje	06.12.2023.	OŠ Savinovići	3 roditelja

Prilikom realizacije preventivnih radionica po školama na području Tuzlanskog kantona, rukovodstva škola i stručni saradnici su informisani o mogućnosti da se mogu javiti nadležnom Centru za socijalni rad sa prijedlogom da se dijete/maloljetnik, učenik škole, uključi u realizaciju individualnih preventivnih tretmana u Odgojnom centru. Roditelji su takođe prilikom prisustva na radionicama informisani da ukoliko primjete bilo koje od oblika društveno neprihvatljivog ponašanja kod svoje djece, mogu podnijeti zahtjev putem nadležnog Centra za socijalni rad za realizaciju preventivnih tretmana u Odgojnom centru.

6) Dosljedna primjena krivičnih sankcija

Nosilac aktivnosti: Kantonalno tužilaštvo TK, sudovi, Centri za socijalni rad i JU Odgojni centar TK

Rok: Septembar 2023. godine pa kontinuirano

Status realizacije mjere:

Nakon dostavljanja Informacije o provedenoj analizi radi detektovanja nedostataka u oblasti obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstva, pravosuđa i unutrašnjih poslova sa prijedlogom mjera s ciljem prevencije maloljetničke delinkvencije i poboljšanja sigurnosti u školama na području Tuzlanskog kantona u pogledu dijela mjera i aktivnosti u čije izvršenje je uključeno i Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona, i to u pogledu „dosljedne primjene krivičnih sankcija“, bitno je istaći da se prilikom rada na predmetima maloljetnika u sukobu sa zakonom, tužioci za maloljetnike tužilaštva, od stupanja na snagu Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, a posebno u ovom izvještajnom periodu, dosljedno prvenstveno primjenjuju odredbe člana 9. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno principa srazmjernosti, pri čemu posebno cijeni mišljenje nadležnog organa socijalnog staranja kako u pogledu cjelishodnosti vođenja postupka prema maloljetniku u sukobu sa zakonom, tako i u pogledu odgojne preporuke ili mjere koja je adekvatna za maloljetnika. Takva kontinuirana saradnja tužilaca za maloljetnike i nadležnih organa socijalnog staranja, a koja svoje uporište ima i u članu 81. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, rezultirala neznatnim brojem povratnika u vršenju krivičnih djela, obzirom da su prema maloljetnicima u sukobu sa zakonom predlagane adekvatne odgojne preporuke te od nadležnih sudova izricane adekvatne odgojne mjere, koje su prilagođene ličnim karakteristikama, sredini i prilikama u kojima maloljetnik živi, a u srazmjeri sa okolnostima i težinom počinjenog krivičnog djela.

Kao problem u pogledu prijedloga nadležnom sudovima da se maloljetnim počiniteljima krivičnih djela predloži izricanje odgojne mjere Upućivanje u odgojni centar iz člana 36. Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, zapaženo je da je da se takva mjera najčešće, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog organa socijalnog staranja, predlaže maloljetnicima u sukobu sa zakonom sa područja grada Tuzla, gdje je sjedište Odgojnog centra i gdje maloljetnici i

imaju prebivalište. I u situacijama kada se radi o maloljetnicima sa područja drugih općina i gradova u Tuzlanskom kantonu, najčešće se takva mjera i ne predlaže jer iz socioanamnestičkih podataka proizilazi da maloljetnik živi u porodici slabijeg imovnog statusa, da zbog toga i obaveza koje ima prema školi ili drugim aktivnostima, te udaljenosti od sjedišta Odgojnog centra, nije u interesu maloljetnika izreći takvu mjeru. U narednom periodu Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona predlaže da se i ovaj problem razmotri, kako bi se iznašla rješenja za obezbjeđenje primjene ove odgojne mjere i naknadu troškova prevoza za maloljetnike u sukobu sa zakonom i članove njihovih porodica, iz drugih gradova i općina Tuzlanskog kantona, ali ne samo u smislu izvršenja odgojne mjere, nego i pristupa maloljetnika na preventivne tretmane u Odgojni centar, a sve u cilju prevencije maloljetničke delinkvencije.

U pogledu navedenih aktivnosti već je razgovarano sa predstavnikom JU Odgojni centar Tuzla, a u narednom periodu će se sa svim organima socijalnog staranja, kada maloljetnicima u sukobu sa zakonom bude predloženo izricanje odgojne mjere Upućivanje u Odgojni centar Tuzla, iznaći mogućnost osiguranja dolaska maloljetnika u Odgojni centar Tuzla.

INTERRESORNE MJERE

Informacija o provedenoj analizi radi detektovanja nedostataka u oblasti obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstva, pravosuđa i unutrašnjih poslova s prijedlogom mjera s ciljem prevencije maloljetničke delinkvencije i poboljšanja sigurnosti u školama na području Tuzlanskog kantona sadržavala je i određeni broj interresornih mjera za koje je zaduženo više nadležnih ministarstva i koje zahtjevaju multisektorsku saradnju.

Tačkom II Zaključka Vlade Tuzlanskog kantona broj 02/1-04-34583/23 od 24.10.2023. godine, Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona određeno je kao koordinator za realizaciju interresornih mjera iz navedene Informacije.

Iz informacija i izvještaja nadležnih ministarstava o realizaciji interresornih mjera za drugi izvještajni period proizilazi sljedeće:

- 1) Preporučiti da se kroz sistematizaciju radnih mjesta institucija koje rade direktno sa maloljetnicima na prevenciji i tretmanu, mora obezbijediti da stručna lica imaju osnovno i temeljno fakultetsko obrazovanje iz područja socijalne pedagogije, pedagogije, medicine, psihologije, socijalnog rada i drugih srodnih pomažućih profesija, a ne kurseve i periodične edukacije.**

Nosilac: Nadležna ministarstva

Rok: kontinuirano

Status realizacije mjere:

Kako je analizom usvojene mjere, a što je obrazloženo u prethodnoj Informaciji o realizaciji mjera utvrđeno da navedene institucije i sada u svojim sistematizovanim radnim mjestima već raspolažu kadrovima koji pojedinačno imaju znanja iz predmetnih oblasti, to se ova mjera može smatrati realizovanom zbog čega je Radna grupa neće tretirati u narednim informacijama.

- 2) Formirati interdisciplinarne timove koje svaka općina/grad treba da ima, a čiji su zadaci koordinacija aktivnosti na polju prevencije i tretmana maloljetničke delinkvencije. Za koordinaciju općinskih/gradskih timova potrebno je formirati i interresorno tijelo na nivou Tuzlanskog kantona koje će pratiti rad timova i pružati im odgovarajuću stručnu podršku.**

Nosilac: Vlada Tuzlanskog kantona, nadležna ministarstva, lokalne zajednice

Rok: kontinuirano

Status realizacije mjere:

U vezi sa stavom Kolegija Vlade Tuzlanskog kantona broj: 02/1-04-28171/23 od 02.11.2023. godine, Ministarstvo je aktom od 20.11.2023. g. Vladi TK dostavilo sljedeću Informaciju.

Stavom Kolegija Vlade Tuzlanskog kantona broj: 02/1-04-28171/23 od 02.11.2023. godine zaduženo je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak da na bazi potpisanih i donesenih strategija, programa i protokola, te utvrđenih mjera iz Informacije o provedenoj analizi radi detektovanja nedostataka u oblastima obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstva, pravosuđa i unutrašnjih poslova sa prijedlogom mjera s ciljem prevencije maloljetničke delinkvencije i poboljšanja sigurnosti u školama na području Tuzlanskog kantona, predloži

odgovarajuća zakonska rješenja kojim se ove aktivnosti propisuju kao obaveza nadležnim gradskim/općinskim i kantonalnim organima i institucijama.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak je, postupajući po navedenom stavu Kolegija Vlade Tuzlanskog kantona, razmotrilo Ustav Federacije Bosne i Hercegovine i Ustav Tuzlanskog kantona sa aspekta nadležnosti socijalne zaštite, federalne i kantonalne propise iz oblasti socijalne zaštite sa aspekta djelatnosti socijalne zaštite i korisnika socijalne zaštite i utvrdilo da je socijalna zaštita u podijeljenoj nadležnosti Federacije i kantona, da maloljetnička delinkvencija ne spada isključivo u oblast socijalne zaštite kao i da maloljetni delinkventi nisu korisnici socijalne zaštite.

Maloljetnička delinkvencija zahtijeva multisektorski pristup i saradnju, a za multisektorsku saradnju bitno je istaći da je Vlada Tuzlanskog kantona prva u Federaciji BiH usvojila Protokol o multisektorskom postupanju u oblasti maloljetničkog prijestupništva u Tuzlanskom kantonu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 15/18) koji je imao za cilj precizirati djelovanje i saradnju državnih organa, ustanova i organizacija na lokalnom nivou kada postupaju sa djecom u riziku ili djecom u kontaktu sa zakonom.

Ustavom Tuzlanskog kantona (član 14.) je propisano da Kanton može prenijeti svoje nadležnosti na općinu i grad na svojoj teritoriji ili na federalnu vlast, na osnovu međusobnog dogovora i prihvatanja, i to nadležnosti u vezi sa obrazovanjem, kulturom, turizmom, lokalnim poslovanjem i humanitarnom djelatnošću, te radiom i televizijom. Među navedenim oblastima nije navedena oblast socijalne zaštite, koja je već Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, propisana kao podijeljena nadležnost između Federacije i kantona, ali čak i da jeste maloljetnička delinkvencija ne spada isključivo u oblast socijalne zaštite niti nadležnost ovog Ministarstva, te se time ista ne može propisom o socijalnoj zaštiti, jer istim nije propisana, niti prenositi u nadležnost općina i gradova.

Budući da se radi o propisivanju obaveza gradskim/općinskim organima i institucijama, napominjemo da je Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano da su federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču, te da se konsultovanje vrši putem saveza općina i gradova. Takođe je jasno propisano da poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom, nakon konsultovanja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir princip supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju. Takođe je propisano da će prenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave biti praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

Analizirali smo i propise iz drugih oblasti te utvrdili da je Zakonom o osnivanju javne ustanove Disciplinski centar za maloljetnike Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, bro. 5/09, 15/13 i 8/15) (član 7.) propisano da Odgojni centar može, sam ili u saradnji sa drugim relevantnim institucijama i udruženjima, pripremati i realizirati projekte, programe i poduzimati druge aktivnosti u cilju prevencije i smanjenja maloljetničke delinkvencije. Smatramo da u navedenom propisu postoji pravni osnov da Odgojni centar u saradnji sa gradovima/općinama poduzme aktivnosti u cilju prevencije i smanjenja maloljetničke delinkvencije kao i na formiranju interdisciplinarnih mobilnih timova.

Osim navedenog osnova, smatramo da bi se, zaključivanjem novog dokumenta (protokol, sporazum i slično) resornih ministarstava sa svim gradovima/općinama na području Tuzlanskog kantona, kojim bi bili precizirana prava i obaveze potpisnika dokumenta u vezi sa prevencijom maloljetničke delinkvencije, formiranja interdisciplinarnih mobilnih timova, njihovom sastavu i pojedinačnim obavezama, takođe mogao stvoriti pravni osnov za propisivanje obaveza nadležnim gradskim/općinskim i kantonalnim organima i institucijama.

U vezi sa navedenim konsultovane su i stručne službe Skupštine Tuzlanskog kantona i Ureda za zakonodavstvo Tuzlanskog kantona koji imaju isti stav.

Dana 12.03.2024. godine Vlada Tuzlanskog kantona donijela je Zaključak, broj: 02/1-31-7408/24, kojim se zadužuje Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak da u roku od 10 dana, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom obrazovanja i nauke, Ministarstvom pravosuđa i uprave i Ministarstvom zdravstva, pripremi i Vladi dostavi na razmatranje nacrt teksta odgovarajućeg zakonskog rješenja za formiranje interdisciplinarnih mobilnih timova pri centrima za socijalni rad u gradovima i općinama na području Tuzlanskog kantona, a u kontekstu ranije usvojenih zaključaka sa sjednica Vlade Tuzlanskog kantona te rasprave sa kolegija po navedenom pitanju.

- 3) Potrebno je raditi na razvoju institucionalnih kapaciteta u smislu dopune institucija neophodnih stručnim kadrom ili osnivanjem novih institucija koje su u zakonu navedene kao opcija za izvršenje krivičnih sankcija za maloljetne delinkvente. Radom institucija osigurati dosljednu primjenu krivičnih sankcija koje mogu biti izrečene maloljetnom počiniocu krivičnog djela.**

Nosilac: Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona

Rok: kontinuirano

Status realizacije mjere:

U pogledu dosljedne primjene krivičnih sankcija mjera se u kontinuitetu realizuje za što je dato detaljno obrazloženje pod tačkom 6) mjera iz oblasti pravosuđa, dok je za realizaciju preostalog dijela mjere neophodan duži vremenski period i dodatna finansijska sredstva. Mjera se u narednom periodu neće više razmatrati kao posebna interesorna mjera, nego u dijelu koji se tiče pravosuđa.

- 4) U narednom periodu potrebno je da članovi koordinacionog tima intenziviraju praćenje institucija iz svoje nadležnosti i podrže ih u realizaciji Programskih mjera. Također je potrebno u programima edukacije o osnaživanja kapaciteta obuhvatiti i članove koordinacionog tima, a vezano za oblast maloljetničkog prestupništva i multisektorske saradnje i umrežavanja.**

Nosilac aktivnosti: Sve institucije članice Radne grupe

Rok: decembar 2023. godine i kontinuirano

Status realizacije mjere:

U ovom izvještajnom periodu održana su dva sastanka **koordinacionog tima** i to 13.11. 2023. i 14.12.2023. godine. Razmatrane su potrebe za jačanjem kapaciteta članova Koordinacionog tima iz oblasti multisektorske saradnje.

Doneseni su zaključci i preporuke vezano za izradu analize kapaciteta za nadležno postupanje u oblasti maloljetničkog prijestupništva u svim nadležnim sektorima, izrada godišnjeg izvještaja o realizaciji programa i revidiranje programa za naredni period.

- 5) Uraditi analizu potreba za stručnim kadrom u osnovnim i srednjim školama sa prijedlogom mjera za univerzalnu prevenciju maloljetničkog prestupništva koje bi obuhvatile i plan angažovanja socijalnih radnika kao i drugih stručnjaka i dostaviti Vladi Tuzlanskog kantona na razmatranje**

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak, Ministarstvo obrazovanja i nauke, Pedagoški zavod, Ministarstvo finansija

Rok: septembar 2023. godine.

Status realizacije mjere:

U skladu sa kantonalnim Programom prevencije, intervencije i resocijalizacije, maloljetničkog prestupništva u TK-a (2020-2023), urađena je analiza potreba u svim sektorima i objedinjena analiza dostavljena Vladi TK na razmatranje aktom broj: 09/1-31-33412/23 od 25.12.2023. godine. Na osnovu diskusija na sjednici Kolegija Vlade TK, dostavljena je i dorađena Analiza aktom od 3.1.2024. godine. Na sjednici Vlade TK održanoj 09.01.2024. godine donesen je Zaključak broj: 02/1-31-33412/23 od 09.01.2024. godine da se analiza ne prihvata i da se zadužuje Koordinacioni tim da tekst analize dodatno preispita u smislu rasprave na sjednici Vlade TK i da dorađen tekst Analize dostavi Vladi TK na razmatranje.

6) Redovno praćenje i postupanje nastavnog osoblja po Protokolu o prevenciji i postupanju u slučajevima nasilja među i nad djecom u školi, u kriznim situacijama i sl.

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo obrazovanja i nauke, Pedagoški zavod, direktori odgojno-obrazovnih ustanova

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Mjera se u kontinuitetu realizuje u skladu sa važećim Protokolom, u okviru čega se po potrebi angažuju i ostale nadležne institucije čime se treba rukovoditi i u narednom periodu. Obzirom na navedeno, predmetna mjera se neće više tretirati u narednim izvještajima.

7) Kratkoročan cilj je zvaničnom procedurom uspješan model prevencije integrisati kao redovan i obavezan nastavni sadržaj.

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo obrazovanja i nauke, Pedagoški zavod, Međunarodne i lokalne NVO

Status realizacije mjere:

Obzirom da je mjera obuhvaćena i obrazložena mjerom 10 iz oblasti obrazovanja, mjera se u narednom periodu neće više razmatrati kao posebna interesorna mjera, nego u dijelu koji se tiče obrazovanja.

8) Obezbijediti kapacitete da Odjeljenje dječije i adolescentne psihijatrije pri Klinici za psihijatriju UKC Tuzla, shodno Zakonu o licima sa duševnim smetnjama FBiH i preporuci Komisije za praćenje zaštite prava osoba sa duševnim smetnjama FBiH, ima razvijene uslove i obezbjeđuje sveobuhvatan tretman djece i mladih na području TK-a i ima prostorne kapacitete za hospitalizaciju djece

Rok: Do kraja 2023. godine i 2024. godina

Status realizacije mjere:

Dana 07.12.2023. godine potpisan je Ugovor o finansiranju Projekta I. faze adaptacije i opremanja Odjeljenja za dječiju i adolescentnu psihijatriju na Klinici za psihijatriju JZU UKC Tuzla između Ministarstva zdravstva i JZU UKC Tuzla.

9) Da Centri za mentalno zdravlje u Tuzlanskom kantonu i Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla obezbijede uslove za sprovođenje zakonom propisane odgojne preporuke liječenja u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi

Nosilac: Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla

Rok: januar 2024. godine

Status realizacije mjere:

Realizacijom prethodne mjere, osigurat će se uslovi za realizaciju ove mjere.

10) Osnivanje Centara za mentalno zdravlje u svim općinama/gradovima na području Tuzlanskog kantona i jačanje već postojećih centara za mentalno zdravlje za rad sa djecom i mladima (promjena sistematizacije radnih mjesta, zapošljavanje novih stručnih kadrova, dalja edukacija i usavršavanje neuropsihijatar/psihijatar i psihologa za rad s djecom i mladima)

Nosioci aktivnosti: Domovi zdravlja na području Tuzlanskog kantona

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Centri za mentalno zdravlje u okviru domova zdravlja na području Tuzlanskog kantona su uspostavljeni u skladu sa Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine FBiH", br. 82/2014, 107/2014 i 58/2018) i u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i bližim uslovima prostora, medicinsko-tehničke opreme i stručnog kadra koje trebaju ispunjavati centri za mentalno zdravlje u zajednici kao i edukaciji iz oblasti zloupotrebe psihoaktivnih supstanci („Službene novine FBiH“, br. 73/11).

Zaštita mentalnog zdravlja obuhvata promociju i prevenciju mentalnog zdravlja, kao i rehabilitaciju mentalno oboljelih osoba. Ova djelatnost se osigurava pristupom rehabilitacije u zajednici kroz rad centra za mentalno zdravlje u zajednici ili rad tima za zaštitu mentalnog zdravlja, srazmjerno veličini populacije koju svojim djelovanjem pokriva. Radni tim osigurava usluge za 55.000 osiguranika. Sastav tima: - 1 specijalista neuropsihijatar/psihijatar - 2 diplomirana psihologa drugi ciklus VSS ili VSS VII stepen - 1 diplomirani socijalni radnik drugi ciklus VSS ili VSS VII stepen - 1 medicinska sestra/tehničar sa završenim prvim ciklusom VSS ili VSS VI stepen - 2 medicinske sestre/tehničari SSS - 1 okupacioni terapeut sa završenim prvim ciklusom VSS ili VSS VI stepen

Programom zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za područje Tuzlanskog kantona za 2024. godinu, programiran je broj timova u Centrima za mentalno zdravlje po gradovima i općinama kako slijedi:

Banovići 0,38; Čelić 0,13; Doboј Istok 0, 18; Gračanica 0,76; Gradačac 0, 62; Kalesija 0, 47;

Kladanj 0,18; Lukavac 0,75; Sapna 0, 11; Srebrenik 0,65; Teočak 0, 08; Tuzla 1,83; i Živinice 0,92.

Ukupno 7,3 tima za područje Tuzlanskog kantona.

11) Realizirati inicijativu za formiranje Zavoda za bolesti ovisnosti u Tuzlanskom kantonu

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak, Zavod za javno zdravstvo TK

Rok: decembar 2024. godine

Status realizacije mjere:

Pravni osnov za osnivanje Zavoda za bolesti ovisnosti Tuzlanskog kantona je sadržan u članu 53. stav 4. i članu 113. stav 3. Zakona o zdravstvenom zaštiti („Službene novine Federacije BiH, broj 46/10 i 75/13).

U odredbi člana 114. istog Zakona je regulisano da za vršenje svojih funkcija kantonalni zavodi finansiraju se iz budžeta kantona, kao i drugih izvora finansiranja propisanih u čl. 61. i 62. ovog zakona, i to: sredstava budžeta Federacije, iz sredstava zdravstvenog osiguranja, donacija, pomoći i drugih izvora, ugovorom sa zavodom zdravstvenog osiguranja Federacije odnosno kantona, ugovorom sa nadležnim ministarstvom zdravstva koji se na osnovu zakona finansiraju iz budžeta Federacije odnosno kantona, ugovorom sa fakultetima i drugim visokim školama zdravstvenog usmjerenja, ugovorom na osnovu proširenog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, iz sredstava osnivača u skladu sa aktom o osnivanju, iz sredstava budžeta Federacije, kantona odnosno općine, iz učešća korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite, slobodnom prodajom usluga na tržištu, iz drugih izvora na način i pod uvjetima određenim zakonom, aktom o osnivanju i statutom zdravstvene ustanove.

Imajući u vidu činjenicu da bi osnivač Zavoda za bolesti ovisnosti Tuzlanskog kantona kao javne zdravstvene ustanove bila Skupština Tuzlanskog kantona kao zakonodavno tijelo kantona shodno članu 54. stav 4. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, neophodno je da se prilikom osnivanja ovog Zavoda, Skupština Tuzlanskog kantona priloži mišljenje o opravdanosti osnivanja Zavoda za bolesti ovisnosti Tuzlanskog kantona.

Dakle, Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona kao ministarstvo koje je nadležno za oblast zdravstva na Tuzlanskom kantonu podržava osnivanje Zavoda za bolesti ovisnosti Tuzlanskog kantona, ali je mišljenja da prvo treba pokrenuti aktivnosti oko izrade mišljenja o opravdanosti osnivanja ovog Zavoda shodno članu 56. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, jer se radi o osnivanju zdravstvene ustanove koja bi se finansirala iz Budžeta Tuzlanskog kantona.

12) Nastavak angažmana centara za mentalno zdravlje u školama

Nosilac aktivnosti: Centri za mentalno zdravlje

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Javna zdravstveno-nastavna ustanova Dom zdravlja “Dr. Mustafa Šehović” Tuzla je prije početka školske 2023/24 godine ostvarila kontakt sa direktorom JU OŠ „Mejdan“, Aktivom direktora osnovnih škola, kao i sa JU Gimnazijom Ismet Mujezinović i JU Meša Selimović. Inicirano je održavanje radionica sa učenicima II i III razreda osnovnih škola na temu (prepoznavanje traumatiskih reakcija i nošenje sa emocijama), kao i za VI.VII. i VIII razrede osnovnih škola na temu „Nasilje putem Interneta i vršnjačko nasilje“. U prošloj godini je preko 800 učenika i profesora bilo uključeno u ove radionice. U periodu od marta do decembra 2023. godine realizovane su radionice na temu Vršnjačko nasilje, Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno ponašanje mladih i Stres na poslu za profesore škole. Realizovane su ukupno 84 radionice u 16 škola i to u 8 srednjih i 8 osnovnih. U radionicama je učestvovao 1.781 učenik i 194 profesora.

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Gradačac je dana 10.10.2023. u povodu Svjetskog dana mentalnog zdravlja u MSŠ „Hasan Kikić“ održano je edukativno predavanje

na temu „Mentalno zdravlje, isticanje njegove vrijednosti, prevencije te značaja mentalne higijene“ u Amfiteatru navedene škole u kojoj je učestvovalo 35 učenika.

13) Sagledati mogućnosti osnivanja predbračnog, porodičnog savjetovališta i savjetovališta za mlade pri centrima za mentalno zdravlje ili centrima za socijalni rad.

Nosilac aktivnosti: Centri za mentalno zdravlje i Centri za socijalni rad

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Obzirom da je mjera obuhvaćena i obrazložena mjerom 1) iz oblasti socijalne zaštite, mjera se u narednom periodu neće više razmatrati kao posebna interesorna mjera, nego u dijelu koji se tiče socijalne zaštite.

14) Studenti psihologije tokom redovnog studija obavljaju dio nastave i prakse u Klinici za psihijatriju kako bi se adekvatnije upoznali sa psihopatologijom (dogovoriti na nivou Univerziteta u Tuzli, Medicinskog fakulteta i Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta).

Nosilac aktivnosti: Univerzitet u Tuzli, Medicinski fakultet i Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Nastavni predmeti iz kojih će studenti psihologije obavljati praksu u Klinici za psihijatriju su:

Uvod u psihologiju mentalnih poremećaja, 10 sati prakse

Psihološka procjena djece, 15 sati prakse

Dijagnostička procjena ličnosti i kognitivnih sposobnosti, 15 sati prakse

Studenti Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta, Odsjek za Specijalnu edukaciju i rehabilitaciju i poremećaji u ponašanju u okviru redovne nastave takođe obavljaju praktičnu nastavu na Klinici za psihijatriju JU UKC Tuzla i to za predmete: psihijatrija i socijalna psihijatrija a što je važno obzirom da u praksi rade sa djecom sa poremećajem u ponašanju koja spadaju u domen dječije adolescentne psihijatrije.

-Studenti II godine Odsjeka Specijalna edukacija i rehabilitacija na predmetu „Psihijatrija“ sa fondom sati 2+0+1 - 19

-Studenti II godine Odsjeka Poremećaji u ponašanju na predmetu „Psihijatrija“ sa fondom sati 2+0+1 - 16

-Studenti IV godine Odsjeka Poremećaji u ponašanju na predmetu „Socijalna psihijatrija“ sa fondom sati 2+0+2 - 11

Ukupno: 46 studenata za akademsku 2023/2024. godinu

Obzirom da se mjera se u kontinuitetu realizuje, predmetna mjera se neće više tretirati u narednim izvještajima.

15) Učešće medija i Odsjeka za komunikologiju Univerziteta u Tuzli u promociji mentalnog zdravlja i prevenciji maloljetničke delinkvencije. Obavezna edukacija

o načinu medijskog izvještavanja na temu suicida, homicida i drugih nesreća i tragedija, uz sankcioniranje medija koji krše Kodeks struke.

Nosilac aktivnosti: Odsjek za komunikologiju Univerziteta u Tuzli

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Filozofski fakultet u Univerziteta u Tuzli je aktom broj 02/5-7029-2/23 od 06.12.2023. godine obavijestio Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona da je na drugoj studiji na kojoj se sluša predmet Novinarstvo u printanim medijima upisano pet studenata. Na Filozofskom, Edukacijsko-rehabilitacijskom i Pravnom fakultetu održana je serija studentskih aktivnosti (radionica i predavanja) u sklopu Kampanje 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja.

Javno predavanje "Femicid i rodno zasnovano nasilje u povijesnom, književnom i kulturološkom kontekstu" održano je 5.12.2023. godine u prostorijama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli.

Obzirom da se mjera se u kontinuitetu realizuje, predmetna mjera se neće više tretirati u narednim izvještajima.

16) Prekršajno sankcionisanje roditelja/staratelja u slučaju sprečavanja realizacije preventivnih mjera

Nosilac aktivnosti: Centri za socijalni rad

Rok: Septembar 2023. godine pa kontinuirano

Status realizacije mjere:

Realizacija navedene mjere djelimično je osigurana usvajanjem predloga Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju na sjednici Skupštine Tuzlanskog kantona od 24.7.2023. godine a kojima se vrši i dopuna odredbi koje se odnose na odgovornost roditelja u smislu proširenja i pojačanja odgovornosti roditelja i stvaranje pravnog osnova za izradu procedura saradnje sa roditeljima u vidu pravilnika ili drugog odgovarajućeg akta, te stvaranje pravnog osnova za donošenje posebnog propisa o boravku i pravilima ponašanja učenika.

Ovlaštenja za postupanje centara za socijalni rad u slučajevima zapostavljanja odgovornosti roditelja u smislu mjera porodično pravne zaštite su propisane Porodičnim zakonom i njihova primjena je obavezujuća.

Navedenim dopunama, kako je navedeno u dijelu informacije Ministarstva obrazovanja i nauke, ukoliko roditelj ne sarađuje sa školom, škola je dužna obavijestiti inspekciju za obrazovanje i nadležni centar za socijalni rad. Ukoliko nadležni organ utvrdi da je roditelj odbio ili nije sarađivao sa školom, roditelju se, u skladu sa zakonom, izriče sankcija, koja može biti i novčana.

Shodno navedenom, za potrebe izrade izvještaja o realizaciji navedene mjere, Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona zatražilo je informaciju od Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK, Inspektorat za obrazovanje i nauku, da li je, od dana usvajanja dopune navedenih zakona, zabilježena prijava škola sa područja Tuzlanskog kantona o odbijanju ili nesaradnji roditelja sa školom odnosno da li su inspektori vršili inspekcijski nadzor zbog nepoštivanja nevedenih zakonskih odredaba i donosili preventivne ili druge mjere.

Od strane kantonalnog inspektora za predškolsko i osnovno obrazovanje aktom broj 1/4-VI-34-010222/23 od 08.12.2023. godine obavješteni smo da u navedenom periodu nije bilo predstavljeni upućenih od strane škola koje se odnose na Pravilnik o saradnji roditelja

učenika sa školom u cilju prepoznavanja, prevencije i/ili sprečavanja neprihvatljivog ponašanja učenika osnovnih škola.

Kantonalni inspektor za srednje obrazovanje i obrazovanje odraslih aktom broj 17/4-VI-34-010359/23 od 07.12.2023. godine izvjestio nas je da su dvije srednje škole (JU Mješovita srednja škola Živinice i JU Srednja elektrotehnička škola Tuzla) su se obraćale Inspektoratu za obrazovanje pozivajući se na član 9. Pravilnika. Postupajući inspektor je izvršio uvid u navedene predstave te je utvrdio da nije imao nadležnost za postupanje u konkretnim slučajevima.

17) Plan osnaživanja socio-ekonomskih ugroženih porodica sa kontinuiranim nadzorom

Nosilac aktivnosti: Lokalne zajednice i Centri za socijalni rad

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Članom 21. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – drugi prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 18/23) „izvršavanje odgojne mjere“ je utvrđeno kao osnov za ostavarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć.

Navedenim zakonom i Odlukom Vlade TK o visini subvencije troškova prijevoza za 2023. godinu broj:02/1-11-18931-3/23 od 26.09.2023. godine uvedeno je novo **pravo na subvenciju troškova prijevoza** za učenike i studente iz porodica korisnika stalne novčane pomoći, bez roditeljskog staranja koji su na hraniteljskom smještaju ili oboljeli od celijakije, TBC, leukemije, karcinoma i šećerne bolesti i djeci i licima ometenim u psihičkom i fizičkom razvoju, pod propisanim uslovima.

18) Revidiranje Programa prevencije, intervencije i resocijalizacije maloljetničke delikvencije

Nosioci aktivnosti: Koordinacioni tim

Rok: Kontinuirano

Status realizacije mjere:

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona je prijedlog Odluke o imenovanju Radne grupe za revidiranje Programa i dostavilo Vladi TK na razmatranje aktom od 5.12.2023. godine. Vlada TK je Odlukom broj:02/1-04-32105/23 od 19.12.2023. godine donijela Odluku o imenovanju Radne grupe za revidiranje Programa.

Zadatak članova Radne grupe je da na osnovu analize urađenih godišnjih izvještaja o realizaciji Programa za period 2020-2023. godina i aktuelnih potreba revidiraju Program prevencije, intervencija i resocijalizacije u oblasti maloljetničkog prestupništva u Tuzlanskom kantonu za period 2024-2028. godina (Program).

Takođe, potrebno je da razmotre i u Program integrišu neophodne mjere iz dokumenta „Informacija o provedenoj analizi radi detektovanja nedostataka u oblasti obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstva, pravosuđa i unutrašnjih poslova sa prijedlogom mjera s ciljem prevencije maloljetničke delinkvencije i poboljšanja sigurnosti u školama na području Tuzlanskog kantona”.

Pošto je za revidiranje Programa potrebno uraditi godišnji izvještaj o realizaciji Programa za 2023. godinu, ostavljen je rok da se do 31.03.2024. godine uradi i Vladi TK na

razmatranje dostavi revidirani Program, a da se do usvajanja istog primjenjuju odredbe važećeg Programa.

PREDSJEDAVAJUĆI RADNE GRUPE

Denis Fejzić